

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Ordin privind aprobarea Regulamentului privind activitatea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă în instituțiile de învățământ general

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect al Ordinului privind aprobarea Regulamentului privind activitatea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă în instituțiile de învățământ general este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea Regulamentului privind activitatea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă în instituțiile de învățământ general este justificată de necesitatea punerii în aplicare a următoarelor acte normative: • Strategia de dezvoltare „Educația 2030” și a Programului de implementare a acesteia pentru anii 2023-2025, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.114/2023. • Programul de dezvoltare a educației incluzive în Moldova pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.950/2023. • Hotărârea Guvernului nr.1042/2023 cu privire la Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică. • Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014. • Legii nr.370/2023 privind drepturile copilului. • Legii nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc, recomandărilor Consiliului Europei și ale UNICEF privind eliminarea violenței și promovarea disciplinării pozitive în școală, precum și altor acte normative relevante în domeniu. Astfel, Regulamentul stabilește cadrul general de organizare și funcționare al Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă (în continuare – Centru de Resurse), creat în cadrul instituțiilor de învățământ general, care oferă servicii extinse de suport educațional și specializat (psihopedagogic, psihologic, logopedic) copiilor/elevilor cu cerințe educaționale speciale, în vederea promovării incluziunii socio-educaționale și a asigurării participării tuturor copiilor/elevilor la procesul educațional. Regulamentul Centrului de Resurse are rolul de a facilita accesul echitabil la educație și la servicii de sprijin de calitate pentru toți copiii, contribuind la dezvoltarea lor personală și la incluziunea socială. Scopul Centrului de Resurse constă în asigurarea accesului copiilor/elevilor cu cerințe educaționale speciale la servicii integrate de suport educațional, psihopedagogic și logopedic, prin organizarea și furnizarea de activități individualizate și de grup, menite să dezvolte competențele cognitive, emoționale, sociale și lingvistice, să valorifice potențialul fiecărui copil și să faciliteze incluziunea acestuia în procesul educațional general.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Centrul de Resurse este un serviciu de suport creat în cadrul instituțiilor de învățământ general, având rolul de a sprijini implementarea educației incluzive și de a asigura accesul egal la educație pentru toți copiii, inclusiv cei cu cerințe educaționale speciale. La nivel național, în instituțiile de învățământ general funcționează 1119 Centre de Resurse, în care activează circa 2700 de specialiști (psihologi, psihopedagogi, logopezi, cadre didactice de sprijin), fiecare având rolul de a garanta accesul egal la

educație pentru toți copiii. Activitatea Centrului de Resurse este reglementată în baza unei Metodologie, aprobat de Ministerul Educației, prin ordinul nr. 100 din 26.02.2015.

Actualizarea metodologiei de funcționare a Centrelor de Resurse pentru Educația Incluzivă este necesară pentru a asigura concordanța cu cadrul legislativ actual, pentru a răspunde diversității cerințelor educaționale speciale și pentru a eficientiza procesul educațional. Prin această actualizare se garantează continuitatea serviciilor educaționale, claritatea acțiunilor, precum și promovarea principiilor de incluziune și echitate în sistemul de învățământ general.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor de noutate

Prezentul Regulament are ca scop consolidarea unui cadru coerent și aplicabil privind activitatea Centrului de Resurse pentru organizarea și furnizarea serviciilor de sprijin educațional, psihologic, psihopedagogic și logopedic la nivel instituțional, în vederea valorificării potențialului fiecărui copil.

Centrul de Resurse facilitează accesul echitabil la educație și la serviciile de sprijin de calitate pentru toți copiii/elevii, contribuind la dezvoltarea lor personală și incluziunea socială.

Principalele elemente de noutate propuse prin proiectul de Regulament sunt:

1. Activitatea în cadrul Centrului de Resurse se organizează diferențiat, în funcție de nivelul instituției de învățământ: în educația timpurie, Centrul de Resurse funcționează ca spațiu integrat în activitatea zilnică a grupei de copii, organizat pe arii funcționale specifice și dotat cu încăperi distincte pentru activități individualizate, consiliere, recreere, asistență logopedică sau senzorială și în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal, Centrul de Resurse funcționează ca centru complex de servicii educaționale, constituit din cabinete specializate (logopedie, psihologie, psihopedagogie, ergoterapie), cameră/grădină senzorială, sală de kinetoterapie și spații multifuncționale destinate activităților individuale și de grup.
2. Extinderea acțiunilor Centrului de Resurse prin numărul de obiective și anume: orientate direct spre toți copiii/elevii, nu exclusiv copii/elevi cu cerințe educaționale speciale (acces, dezvoltare, servicii individualizate); orientate spre școală și cadre didactice (adaptare curriculară, monitorizare); orientate spre familie și comunitate (parteneriate, colaborări); orientat spre valori și cultură organizațională (practici și valori incluzive).
3. Extinderea spațiilor de activitate a Centrului de Resurse multiple, extinse, specializate și adecvate diversității serviciilor oferite. Acestea pot fi: cabinete ale specialiștilor (logoped, psiholog, psihopedagog; cameră senzorială; spații multifuncționale pentru activități educaționale și extracurriculare; seră sau grădină terapeutică; zonă destinată cadrelor didactice de sprijin, psihologului și logopedului pentru planificare, pregătire și activități individualizate; cabinet de kinetoterapie.
4. Elucidarea clară a atribuțiilor și a responsabilităților specialiștilor care oferă servicii în Centrul de Resurse: servicii educaționale și intervenție specializată pentru dezvoltarea copiilor/elevilor; acordarea suportului metodologic pentru cadrele didactice; activități de educație parentală și consiliere a părinților; activitatea de colaborare instituțională și comunitară; activitatea de evaluare, monitorizare și raportare.
5. Prezentarea explicită a mecanismului de management, dotarea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă, finanțare și sustenabilitate, încetarea activității Centrului de Resurse.
6. Accentuarea mecanismelor de digitalizarea a activităților educaționale și managementul documentelor.
7. Precizarea atribuțiilor coordonatorului Centrului de Resurse, precum și a specialiștilor ce activează cadrulul didactic de sprijin, psihologului, logopedului și psihopedagogului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prevederile Regulamentului, asupra sectorului public constă în consolidarea cadrului normativ pentru educația incluzivă, creșterea responsabilității instituțiilor de învățământ și eficientizarea colaborării dintre școală, familie și comunitate.

Aceste măsuri vor genera următoarele efecte:

1. Consolidarea cadrului normativ și instituțional

- Regulamentul oferă o definiție clară a Centrului de Resurse ca subdiviziune structurală a instituțiilor de învățământ general, precum și alți termeni-cheie.
- Stabilește atribuțiile și responsabilitățile personalului implicat (psihopedagogi, logopezi, psihologi, cadre didactice).

2. Creșterea accesului echitabil la educație

- Este obligat să asigure servicii de sprijin pentru toți copiii, inclusiv cei cu cerințe educaționale speciale.
- Se promovează principiul incluziunii sociale, ceea ce implică adaptarea resurselor și infrastructurii educaționale.

3. Responsabilizarea instituțiilor de învățământ

- Școlile și grădinițele trebuie să integreze Centrul de Resurse în structura lor și să raporteze periodic rezultatele.
- Regulamentul impune monitorizarea progresului copiilor și evaluarea eficienței intervențiilor educaționale.
- Crește transparența și responsabilitatea față de părinți și comunitate.

4. Eficientizarea colaborării interinstituționale

- Regulamentul stimulează parteneriate între școli, autorități locale, Structura teritorială de asistență psihopedagogică, ONG-uri și comunitate.
- Sectorul public este astfel orientat spre o abordare integrată, cu implicarea mai multor actori sociali.

5. Impact financiar și administrativ

- Necesită resurse suplimentare pentru formarea profesională a personalului, dotarea centrelor și dezvoltarea serviciilor.
- Implică ajustarea bugetelor locale și naționale pentru susținerea educației incluzive.
- Pe termen lung, contribuie la reducerea costurilor sociale prin prevenirea excluziunii și marginalizării.

6. Promovarea unei culturi organizaționale incluzive

- Regulamentul obligă sectorul public să adopte valori de incluziune și echitate.
- Sensibilizează comunitatea educațională și locală cu privire la drepturile copilului și diversitatea umană.

Sugestiile de îmbunătățire propuse sunt fundamentate pe nevoile reale ale sistemului educațional, pe actualizarea documentelor de politici naționale (precum Strategia „Educația 2030”, Programul de dezvoltare a educației incluzive pentru anii 2024-2027), pe obiectivele politicilor naționale și europene privind educația incluzivă, precum și pe principiul echității în parcursul profesional al specialiștilor.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru punerea în aplicare a prevederilor proiectului de Regulament nu se necesită cheltuieli suplimentare din contul bugetului de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil
4.4. Impactul social
Regulamentul Centrului de Resurse are un impact social major prin crearea unui mediu educațional incluziv, responsabilizarea profesorilor și părinților, reducerea marginalizării copiilor cu cerințe educaționale speciale și promovarea unei culturi comunitare bazate pe echitate și solidaritate.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web a Ministerului Educației și Cercetării, în secțiunea „Transparența decizională”. De asemenea, proiectul va fi supus consultărilor publice cu reprezentanți ai instituțiilor de învățământ, specialiștilor din cadrul structurilor teritoriale de asistență psihopedagogică, experților în domeniul educației incluzive, partenerilor sociali și altor părți interesate, pentru a asigura un proces participativ și transparent. Comentariile, propunerile și observațiile pot fi transmise în termen de 10 zile calendaristice de la data publicării anunțului, prin intermediul platformei online sau la adresa de e-mail: inga.grosu@mec.gov.md
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi expertizat de către
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de Regulament nu implică modificarea altor acte normative

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Se propune implementarea proiectului de Regulament odată cu aprobarea acestuia.

Ministru

Dan PERCIUN